

Az
ELTE BTK Új- és Jelenkori Magyar Történeti Tanszéke
és az

OTKA T 105466. számú,
„Állam és társadalom viszonya a 19. századi
magyar politikai kultúrában”
néven működő kutatócsoportja
tisztelettel meghívja az

ÁLLAMHATALOM ÉS TÁRSADALMI AUTONÓMIA A NYUGATI KERESZTÉNY CIVILIZÁCIÓ HAGYOMÁNYÁBAN

című konferenciájára.

„A társadalom bármely szektorának az államtól különálló (s ugyanakkor e különállásban vele funkcionálisan összekapcsolt) autonóm léte ritka kivétel. A kivételek a történelem luxustermékei” – hangoztatta Bibó István nyomán Szűcs Jenő az európai régiókról írott nevezetes esszéjében, az államhatalomtól elkülönülő társadalmi autonómiát a nyugati keresztény civilizáció „eredeti jellegzetességének” és egyik legfontosabb értékének tartva.

HELYSZÍN:

ELTE BTK, Történeti Intézet Szekfű Gyula Könyvtár,
1088 Budapest, Múzeum krt. 6-8. I. em. 115.

IDŐPONT:

2014. április 10-11. (csütörtök-péntek)

PROGRAM

2014. ÁPRILIS 10., CSÜTÖRTÖK

10:00-10:10 KÖSZÖNTŐ: Erdődy Gábor (ELTE BTK, rektorhelyettes, tanszékvezető egyetemi tanár, a kutatócsoport vezetője)
10:10-10:20 ÜDVÖZLÉS: Dezső Tamás (ELTE BTK, Dékán)
10:20-10:30 MEGNYITÓ: Borsodi Csaba (ELTE BTK, rektorhelyettes, tanszékvezető egyetemi docens, Történeti Intézet, intézetigazgató)

ÁLLAMHATALOM ÉS TÁRSADALOM A FELVILÁGOSODÁS ÉS A RENDI HAGYOMÁNY KÖLCSONHATÁSÁBAN

Levezető elnök: Ludassy Mária (ELTE BTK, egyetemi tanár)

10:30-10:50 Képes György (ELTE ÁJK, egyetemi adjunktus):
Felvilágosult abszolutizmus Dániában

10:50-11:10 Erdődy Gábor (ELTE BTK, tanszékvezető egyetemi tanár):
A modernizáló abszolutizmus és a rendi önkormányzatiság hagyománya a belga liberalizmus kialakulásában

11:10-11:30 Miskolczy Ambrus (ELTE BTK, egyetemi tanár):
Egy historiográfiai hamis alternatíva: jozefinizmus és rendi autonómia, avagy Berzeviczy és Kazinczy vitája

11:30-11:50 VITA

11:50-13:20 EBÉDSZÜNET

ÁLLAMHATALOM ÉS TÁRSADALMI ÖNIGAZGATÁS: ANGOLSZÁSZ ÉS FRANCIA MODELLEK

Levezető elnök: Kontler László (CEU, egyetemi docens)

13:20-13:40 Lévai Csaba (DE BTK, tanszékvezető egyetemi docens):
Birodalmi politikák az Atlanti-óceán két oldalán: Magyarország és az észak-amerikai brit gyarmatok összehasonlítása a 18. században

13:40-14:00 Ludassy Mária (ELTE BTK, egyetemi tanár):
Jakobinus állam, napóleoni állam, a restauráció kori francia liberalizmus államkritikája és önkormányzati eszméi, különös tekintettel a liberális katolicizmusra

14:00-14:20 Miru György (DE BTK, egyetemi docens):
Angol és francia narratíva Kossuth alkotmányosság értelmezésében

14:20-14:40 VITA

14:40-15:00 KÁVÉSZÜNET

ÁLLAMHATALOM ÉS TÁRSADALMI ÖNIGAZGATÁS: NÉMET ÉS HABSBURG MODELLEK

Levezető elnök: Lévai Csaba (DE BTK, tanszékvezető egyetemi docens)

15:00-15:20 Adriányi Gábor (MTA BTK, tudományos tanácsadó; Bonni Egyetem, professor emeritus):
A német egyháztörténetírás társadalom-politikai háttere

15:20-15:40 Kontler László (CEU, egyetemi docens):
Boldogulás, bizalom és a 18. századi államtudományok társadalomfelfogása

15:40-16:00 Deák Ágnes (SZTE BTK, egyetemi docens):
A 'tisza monarchikus princípium' és az önkormányzatiság (1851)

16:00-16:20 VITA

2014. ÁPRILIS 11., PÉNTEK

**ÁLLAMI ÉS/VAGY TÁRSADALMI INTÉZMÉNYEK –
PARLAMENTARIZMUS, ÖNKORMÁNYZATOK, EGYHÁZ**
Levezető elnök: Erdődy Gábor (ELTE BTK, tanszékvezető egyetemi tanár)

10:00-10:20 Dobszay Tamás (ELTE BTK, egyetemi docens):
A municipalizmus indítékai és szempontjai a megyékről szóló reformkori vitákban

10:20-10:40 Stipta István (ME ÁJK, egyetemi tanár):
*„Organikus reformok vagy adaptált központosítás?”
Alkotmányjogi viták a közigazgatás dualizmus-kori átalakításáról*

10:40-11:00 KÁVÉSZÜNET

11:00-11:20 Cieger András (MTA BTK, tudományos munkatárs):
Népképviseleti szerv vagy állami intézmény? Viták az országgyűlés szerepéről a dualizmus kori Magyarországon

11:20-11:40 Herger Csabáné (PTE ÁJK, egyetemi docens):
Polgári állam és egyházi autonómia a 19. századi Magyarországon az európai modellek tükrében

11:40-12:10 VITA

12:10-13:40 EBÉDSZÜNET

ÁLLAMHATALOM ÉS TÁRSADALMI ÖNSZERVEZŐDÉS A NEMZETÉPÍTÉS FOLYAMATÁBAN

Levezető elnök: Stipta István (ME ÁJK, egyetemi tanár)

13:40-14:00 Kántor Zoltán (Nemzetpolitikai Kutatóintézet, igazgató; PPKE BTK, egyetemi adjunktus):
Állam és társadalom a nemzetépítés folyamatában – elméleti szempontból

14:00-14:20 Vesztróczy Zsolt (OSZK, könyvtáros):
Az állampolgár védelmében. Grünwald Béla nemzetállamról és jogállamról

14:20-14:40 KÁVÉSZÜNET

14:40-15:00 Tevesz László (ELTE BTK, tudományos segédmunkatárs):
Civilizáció, civil társadalom, nemzeti kultúra: középosztályi önszerveződés a magyar liberalizmus nemzetfelfogásában

15:00-15:20 Ifj. Bertényi Iván (ELTE BTK, egyetemi adjunktus; MTA BTK, tudományos főmunkatárs):
Nemzetépítés az állami és a civil szférában a dualizmus második felében

15:20-15:50 VITA

15:50-16:00 ZÁRSZÓ: Erdődy Gábor (ELTE BTK, tanszékvezető egyetemi tanár)

